

LBRIS

We know
books

Dr. Jean Gautier

FREUD A MINȚIT

Escrocheria secolului XX

Prefață de **Jean du Chazaud**

 Sens
Editura

Cuprins

Notă la ultima ediție franceză (Paris, 2013)	11
Prefața lui Jean du Chazaud	13
Prefața autorului	21
Introducere	25
Capitolul I – Istoricul Psihanalizei	39
Capitolul II – Viața și visele lui Freud explică psihanaliza	55
Capitolul III – Freud contra spiritului	63
1. Modul de expresie al lui Freud	64
2. Proasta calitate a imaginilor sale verbale	65
3. Freud și neologismele	75
4. Geniul lui Freud?	80
5. Freud și efortul psihologic al descoperirii	85
6. Freud imaginarul	89
7. Freud a negat toate metodele științifice	92
8. Naivitatea lui Freud	94
9. Atins de logoree, Freud n-a explicat nimic, niciodată	98
10. Freud nu a emis decât ipoteze	100
11. Freud și critica	106
12. Tabuurile lui Freud	112
13. Omul normal și geniul	119
14. Un paradox: inconstientul, tabuul lui Freud	121
15. Fiziologia, tabu inacceptabil și inconceptibil pentru Freud	122
16. Alt tabu al lui Freud: plăcerea sexuală	125
17. Alt tabu sexual: circumcizia	127

18. Alt tabu al lui Freud: glandele endocrine	130
19. Freud, vizualul	131
20. Mentalitatea lui Freud este aceea a copilului, primitivului, visătorului și nevroticului ...	145
<i>Mentalitatea infantilă</i>	145
<i>Proasta constituire a imaginilor verbale</i>	147
21. Precum copilul, Freud este un ignorant	149
22. Imaginație infantilă și freudianism	150
<i>Raționamentul pueril al lui Freud</i>	151
23. Freud și primitivul	153
24. Freud și visătorul	156
25. Freud și nevroticul	157
26. Compararea gândirii omenеști cu a lui Freud	158
27. Analiza	158
28. Atenția	159
29. Abstracția	160
<i>Noțiuni de automatism și adaptare</i>	160
30. Discriminarea valorilor abstracte	164
31. Voința	166
32. Noțiunea de identitate	167
33. Sinteza	169
Capitolul IV – Freud contra omului	171
1. Omul primitiv merită mai mult respect decât i-a acordat Freud	171
2. Freud și evoluția omenească	179
3. Freud și civilizația	181
4. Freud și imensa diversitate a celorlalți oameni	183
5. Răzbunarea	187
6. Mijloacele utilizate de Freud pentru animalizarea omului	190
7. Freud contra copilului	191
<i>Inconștientul</i>	192
<i>Tendențele emoționale ale copilului sunt întotdeauna libere</i>	195
<i>Părerea lui Freud despre copii poate prevala în fața gândirii universale?</i>	196
8. Sentimentele conștiente la copii	198
9. Freud contra femeii	201
10. Freud contra bărbatului	207
11. Freud și gândirea universală	209
<i>Din omul normal, Freud a făcut un bolnav</i>	211
12. Totem și tabu	218
<i>Ignoranța, generalizarea și sistematizarea lui Freud</i>	218
<i>Universalitatea totemismului</i>	223
13. Interdicția incestului	227

14. Primitivii au condamnat consanguinitatea pentru că ea este dăunătoare descendenților	230
15. Freud și adaptarea	231
16. Adaptarea	233
17. Inadaptații	234
<i>Inadaptații din punct de vedere fizic</i>	234
<i>Inadaptații din punct de vedere fiziologic</i>	235
<i>Inadaptarea intelectuală</i>	236
18. Abulia	237
Capitolul V – Freud contra simțului moral	241
1. Existența simțului moral	242
2. Distanța între simțul moral și moralitate	243
3. Evoluția endocrin-glandulară a omului	247
4. Despre simțul moral	249
5. Simțul moral al savantului	255
6. Niciun simț moral în raport cu copiii	266
7. Dezvoltarea sexuală a copilului	272
8. Freud – Instigator la depravare	275
9. Freud și femeia	277
10. Freud și sexul masculin	281
11. Cazul lui Leonardo da Vinci	283
12. Freud și <i>Psihopatologia vieții cotidiene</i>	309
13. Freud – Inamicul efortului și al voinței	311
14. Psihanaliza și onanismul	314
15. Freud contra instituțiilor omenești și dumnezeiești	322
Capitolul VI – Știința contra lui Freud	333
1. Freud, medic ridicol și savant fals	335
2. Freud contra spiritului științific	337
<i>Predominanța funcțională a sistemului glandular asupra sistemului nervos</i>	344
<i>Anterioritatea funcțională a sistemului glandular dovedește prioritatea și predominanța sa asupra sistemului nervos</i>	345
<i>Instinctul sexual animal îl condamnă pe Freud</i>	349
3. La oameni, instinctul sexual este inexistent	350
4. Castrarea duce la dispariția instinctului sexual la animal și a sexualității la om	354
5. Despre plăcerea sexuală	355
6. Originea plăcerii sexuale	357
<i>Generalități despre plăcerea sexuală. Originea ei profundă: glanda tiroidă</i>	365
7. Modalități și funcții. Particularitățile plăcerii sexuale	368
8. Explicarea anomaliilor sexuale	371

<i>Sadism și masochism</i>	376
<i>Față în față cu „instinctul Vieții și Morții”</i>	377
9. O sinergie majoră: Viața este tiroidiană	381
10. Inadaptații congenital	394
11. Inadaptații glandular	396
<i>Proasta adaptare la temperatură</i>	399
<i>Proasta adaptare la furtună</i>	399
<i>Proasta adaptare la zgomot</i>	399
<i>Proasta adaptare la lumină</i>	400
<i>Durerea</i>	400
<i>Gâfâiala</i>	401
<i>Palpitațiile</i>	402
<i>Tulburările digestive</i>	403
<i>Somnul</i>	403
<i>Aparatul genital</i>	403
<i>Anxietatea, angoasa</i>	404
<i>Emoțiile</i>	406
<i>Caracterul</i>	407
<i>Sentimentele</i>	407
<i>Iritabilitatea</i>	408
<i>Furia</i>	408
12. Alergicii	409
13. Originea inadapțărilor	410
14. Inadaptații sentimentale, nevrozații, istericii	412
15. Psihopatologie, demență, tulburări mintale	420
16. Posibilități intelectuale comune nebunului și omului normal	423
<i>Memoria</i>	423
<i>Raționamentul</i>	423
<i>Imaginația</i>	424
<i>Analiza</i>	424
17. Particularitățile intelectuale și morale caracteristice nebuniei	426
<i>Neatenția</i>	426
<i>Abulia și voința</i>	429
<i>Absența simțului moral</i>	430
<i>Absența elaborărilor psihologice superioare</i>	432
<i>Abstracția</i>	433
<i>Discriminarea valorilor abstracte</i>	434
<i>Noțiunea de Identitate</i>	436
<i>Sinteza</i>	437
<i>Diferențele psihologice între nebun, omul normal și geniu (tablou comparativ)</i>	439
18. Simțul moral	446

19. Geniul	447
20. Tipuri glandulare	451
21. Evoluția glandulară	456
<i>Tablou cu cele patru tipuri glandulare</i>	459
<i>Evoluția și tiroida</i>	465
<i>Evoluția și hipofiza</i>	468
<i>Evoluția și glanda genitală</i>	470
22. Receptivitatea țesuturilor la hormoni	473
23. Emoțiile	477
<i>Glanda suprarenală</i>	479
<i>Glanda tiroidă</i>	479
<i>Tabloul sintetic al iubirii</i>	481
24. Suprarenala	483
<i>Suprarenala – acțiune somatică: amor bestial, viol</i>	483
<i>Suprarenala – acțiune fiziologică: amor brutal, egoist – tendință spre reproducere</i>	484
<i>Suprarenala – acțiune intelectuală: plăcerea de a compila, colecții fără valoare</i>	484
25. Tiroida	485
<i>Tiroida – Acțiune somatică: plăcerea sexuală</i>	485
<i>Tiroida – Acțiune fiziologică: iubire pasională</i>	485
<i>Tiroida – Acțiune intelectuală: iubire romantică</i>	486
26. Hipofiza	486
<i>Hipofiza – Acțiune somatică: iubire sexuală normală</i>	486
<i>Hipofiza – Acțiune fiziologică: iubire platonice, camaraderie</i>	486
<i>Hipofiza – Acțiune intelectuală: dragostea de știință, colecții de valoare</i>	488
27. Genitala reproducătoare	489
<i>Genitala reproducătoare – Acțiune somatică: iubire carnală și sentimentală</i>	489
<i>Genitala reproducătoare – Acțiune fiziologică: iubire sentimentală</i>	490
<i>Genitala reproducătoare – Acțiune intelectuală: iubirea frumuseții artei, moralei</i>	490
28. Genitala interstițială	491
<i>Genitala interstițială – Acțiune fiziologică: dragostea de părinți. Dragostea de aproape</i>	491
<i>Genitala interstițială – Acțiune intelectuală: iubirea lui Dumnezeu</i>	493
29. Somnul	494
30. Somnul este o încetinire funcțională glandulară	497
31. Teoria endocrină a somnului	499
32. Influențe climatice asupra somnului	501
<i>Oboseala</i>	502
<i>Emoțiile</i>	502
<i>Căldura</i>	503
<i>Frigul</i>	503
<i>Durerea</i>	504
<i>Senzațiile</i>	504
33. Visele	507

<i>Situația visului</i>	509
<i>Frecvența viselor</i>	509
<i>Visul este oare manifestarea unei vieți intelectuale nocturne?</i>	509
<i>Visul n-ar fi decât realizarea unei dorințe</i>	512
34. Freud și visele.....	514
I. <i>Visul „Monografiei botanice”</i>	517
II. <i>Un vis frumos</i>	521
35. Invenții psihologice și psihanalitice pe tema visului.....	525
36. Absența tendințelor sexuale la inconștienți.....	532
37. Explicația psihologică a viselor.....	533
38. Condițiile producerii viselor.....	535
39. Reprezentările hipnagogice.....	535
40. Despre viața intelectuală nocturnă.....	537
41. Despre durata viselor.....	538
42. Elementele componente ale visului.....	540
<i>Senzațiile</i>	540
43. Vise ideologice.....	549
44. Funcționarea endocrină a visului.....	549
Capitolul VII – Despre tratamentele psihanalitice	555
1. Condițiile curei psihanalitice.....	556
2. Psihonevroza emotivă sau Boala lui Dupré.....	557
3. Semne fizice.....	558
4. Pepinieră de nevroze și bolnavi mintal, hiperemotivii sunt inadaptați și dereglați glandular...	565
5. Tratamentul psihanalitic.....	568
6. Eșecul terapiei psihanalitice la copii.....	571
7. Reechilibrare glandulară.....	573
CONCLUZIE	575
1. Lipsa atenției.....	579
2. Lipsa voinței.....	580
3. Lipsa de simț moral.....	580
ANEXA I	583
Zgomotele, cauză a bolilor.....	583
Să dăm Cezarului ce este al Cezarului.....	590
Despre nocivitatea zgomotelor.....	591
ANEXA a II-a	597
Impresii de la Congresul de Endocrinologie – Paris, 1952.....	597

Freud contra spiritului

Am început prin a scrie „Freud contra omului”, în fruntea acestui capitol. Titlul acesta mi s-a părut legitim, căci opera lui Freud porcede din *instinctul sexual*, găsit de el la toți oamenii. Formula aceasta m-ar fi obligat la repetiții în capitolele următoare, pentru că această concepție este mai curând intelectuală decât științifică, antropologică sau medicală. De altfel, Freud ne-a prevenit: fiziologia nu-l interesează deloc, doar psihologia bucurându-se de favoarea lui.

Înainte de orice, Freud este un autor literar, filosofic. Așa stând lucrurile, este normal să ne ocupăm mai întâi de felul său de a se exprima, de limbajul și valoarea gândirii sale, spiritul său de observație, modurile de interpretare, metodele sale de investigație.

Acest capitol este destinat oamenilor de litere, psihologilor, intelectualilor, spiritelor vii și seducătoare, la largul lor. Majoritatea acestora au apreciat calitatea expunerii maestrului psihanalizei și au contribuit cu larghețe la succesul ei. Unii s-au lăsat entuziasmați de teorii a căror noutate i-a scos din chingile clasicismului, concepția freudiană deschizându-le noi orizonturi, perspective inedite, cu o îndrăzneală necunoscută încă, omul și omenirea fiind explicați prin instinctul sexual!

Am mai spus-o: ne-a trebuit câțva timp pentru a ne familiariza cu metoda lui Freud, deși expunerea seduce cu ușurință, calitate surprinzătoare la un savant. Lectura este plăcută, antrenantă, uneori fascinantă, maniera de prezentare nu permite adăugiri, deși, pe de altă parte, cele spuse sunt incerte, ca și judecățile, raționamentele, interpretările, adesea neobișnuite, specioase. Rezultatul: deși agreabilă, lectura nu convinge, spiritul critic este mai curând drogat decât alertat! La a doua lectură, exigența crește, începem să înțelegem că ideile, gândirea, raționamentele nu sunt clare, niciodată suficient de explicite. Fără jenă, cu îndrăzneală, Freud povestește, afirmă cu insolență, expune visele într-un fel neobișnuit, la fel eșecurile, tendințele, instinctele. Cititorul este captivat, acceptă, dar ridică ambele mâini!

Aparent excelentă, prima impresie se dislocă la a doua lectură, ideile își pierd podoaba verbală ce nu mai flatează, după cum pudra nu mai acoperă ridurile văzute cu mintea aburită. În stare pură, despuiată de artificiile stilului, gândirea își pierde puterea fascinantă, iar cititorul descoperă ce va să zică marea concepție psihanalitică.

1. Modul de expresie al lui Freud

Întrucât Freud a scris în germană, nu toți cititorii îi vor putea aprecia idiomul, ci numai felul de a-și prezenta ideile, conceptele, limbajul folosit. În ciuda calităților amintite ale expunerii, după lectura câtorva zeci de pagini, cititorul cultivat sfârșește prin a simți ceva dezagreabil. Cel ce reușește să persiste, sfârșește prin a deveni alergic la modul de expresie freudian. Pentru unii însă, această decepție provine din stilul și din instruirea vieneză a autorului, ca și cum în asta ar consta problema. Terminând însă expunerea, trecând la raționamente, gândirea lui Freud se dovedește confuză, chițibușeriile șchioapătă, sofisme devin evidente, conceptele ideologice rămân vapoaze, fără bază reală. Nu îi putem însă reproșa îngrămădirea faptelor, căci, pentru a trata o chestiune, Freud nu

utilizează niciunul dintre fenomenele, datele sau elementele ce i-ar putea sprijini teza. El nu acumulează fapte decât, eventual, de la marii autori, precum Frazer, în materie de *totem* și *tabu*, din care împrumută cu larghețe. În general, nu se arată foarte informat. Frazele îi sunt imaginative, adesea plăcute, mai curând ale unui povestitor, nu ale unui savant. Freud uită că știința nu înșiră cuvinte ca mărgelile pe ață, că ea se sprijină pe fapte concrete, bine stabilite, cărora le caută cauzele, efectele, identificarea funcțiilor, când este cazul, explicarea fenomenelor vitale și psihice prin realități fiziologice, căci psihanaliza vorbește despre ființe vii, în carne și oase, nu de luminițele boltei înstelate.

Freud este un medic ce a adoptat alura și instrumentele romancierului științific, adesea fantastic. Limbajul său nu are calitățile expunerii de fapte concrete, din care cauză nimic nu este simplu, clar, demonstrativ. Când vrea să dovedească ceva contrar evidenței, ceea ce este frecvent, Freud devine lent, penibil, imaginativ. Întrucât psihanaliza se vrea o concepție despre om și spiritul omenesc, suntem în drept să formulăm anumite exigențe.

2. Proasta calitate a imaginilor sale verbale

Imaginile verbale sunt elemente constitutive ale gândirii. În limbajul curent, este vorba de cuvinte. Din adevărul și precizia imaginilor verbale rezultă calitatea limbajului, a gândirii. Imaginile verbale ale lui Freud sunt rău constituite, ceea ce îi afectează gândirea. Imaginile lui verbale nu sunt doar imprecise, ci debile, nesigure, incapabile să pătrundă fenomenele, pentru a permite o bună analiză. Inteligența lui vie, memoria prodigioasă l-au dispensat să își cizeleze și nuanțeze imaginile verbale, din care cauză acestea au rămas imprecise, insuficient evolute, rău definite, lipsite aproape invariabil de ceva esențial. Inferioritatea imaginilor verbale provine din proasta calitate a emoțiilor ce au stat la baza constituirii lor.

Imaginile verbale ale omului evoluat se compun dintr-un complex de particularități. Printre acestea, mai întâi viziunea, ce permite identificarea unui anumit număr de proprietăți precum culoarea, forma, transparența, caracteristici grafice care facilitează transcrierea, etc. Auzul dă și el seamă de sunete ce provin din vocea cuiva, din zgomote putând caracteriza fenomene obiective, animale, accidente, etc. Gustul, mirosul, pipăitul intervin și ele, precizând elemente ca forma, consistența, temperatura, finețea, asprimea, etc. Unele cuvinte corespund mișcărilor musculare sau respiratorii ale aparatului fonator, ce ne permite să le rostim. Stabilirea legăturii perfecte, între aceste elemente, necesită o emoție, ce constă într-o modificare de ritm a tuturor organelor vegetative și glandulare.

Genul de emoție corespunzător unei imagini verbale este în funcție de gândire, al cărei substrat este cuvântul însuși. Gândirea nu este veridică decât dacă toate elementele ce compun cuvântul sunt bine adaptate, proporționate între ele, astfel încât emoția să se apropie cât mai mult de realitate. Evident, de exemplu, o pisică de casă nu trebuie să suscite aceeași emoție ca un tigr, chiar dacă acesta este după gratii.

Elementele excesive, lipsă ori insuficiente, dintr-o imagine verbală, trădează ideea în chestiune și gândirea ce se exprimă. Abstracțiile ce pot fi obținute prin analiza unei imagini verbale și muncă intelectuală, pe baza senzațiilor ce compun imaginea verbală, astfel încât să subziste ideea exactă, nu pot fi obținute dacă vorba rostită sau cuvântul scris a fost rău constituit la origine. În acest caz, gândirea nu are putere, nici eficacitate psihologică, spiritul celui în cauză dând dovadă de slăbiciune.

Să examinăm procedeele folosite de Freud pentru constituirea imaginilor verbale. Cuvintele sale, modul de exprimare, posibilitățile de transcriere nu au suferit. Gândirea însă a fost adevărata victimă. Din cele spuse despre viața sa, ne putem da seama de valoarea imaginilor sale verbale.

Vederea lui era bună, probabil excelentă, memoria vizuală bine dezvoltată, sprijinită de o imaginație vie, de posibilitățile sale de vizualizare. Vizualizarea este puterea de a face să apară în ochi o

imagine vizuală prealabil înregistrată. Vom vedea: opera lui Freud este **aceea** a unui vizual. El a fost aproape exclusiv vizual, ceea ce este destul **de rar**. În general, cei a căror viziune domină celelalte simțuri, prezintă **o mai mare** emotivitate și sentimentalitate, cazul poezilor și pictorilor. **Bineînțeles**, afectivitatea acestora contribuie și ea, în mod eficace, la **valoarea** împlinirilor lor artistice. Reamintim: Freud s-a dovedit **refractor** la toate artele plastice.

De asemenea, după cum a confirmat el însuși, auzul său era **destul** de puțin dezvoltat și nu înțelegea mare lucru din muzică. Deși **înțelegea** bine vocea oamenilor, lipsa de sensibilitate nu-i permitea să **resimtă** nuanțele din intonația limbajului, starea emoțională a **interlocutorului**. Cu alte cuvinte, Freud era surd în ce privește anumite **accente** ale cuvântului rostit. Se înțelege, el nu a putut să conceapă **sentimentalitatea** feminină, nu a putut sesiza în vocea femeii ceea ce **lar** fi putut emoționa, pasiona. Cum ar fi putut el să aprecieze strigătele de bucurie, plăcere sau alertă, de angoasă ori suferință ale unui **copil** sau pacient afectat de problemele fizice și morale ale bolii lui.

Nu cunoaștem bine posibilitățile simțului său gustativ, în **schimb** avem o idee mai clară despre mirosul său. Lui Freud îi plăceau **orhideele**, pentru forma lor ce amintește sexualitatea feminină, nu **însă** și pentru miros, căci orhideea nu miroase. Odată în plus, vederea s-a impus în fața celorlalte simțuri.

Suntem destul de neinformați în ce privește simțul tactil al lui Freud. Se știe că este nevoie de o mare sensibilitate generală și manuală, **pentru** a avea un simț tactil dezvoltat. Totul ne face să credem că simțul tactil al maestrului psihanalizei a fost mediocru sau insuficient.

Cât despre capacitatea sa emoțională, de care profită cuvântul, fraza, gândurile și concepțiile, ea a fost destul de anemică. Pretențiile, indiferența sunt perceptibile în toate faptele, în toate scrierile sale. Sensibilitatea lui Freud era mediocră, ca și sentimentalitatea. Îi era greu să-și constituie imagini perfecte, mai puțin probabil în ce privește calitatea lor vizuală.

Freud vedea bine, auzea rău, nu simțea mare lucru, deci era incapabil să aibă o percepție netă despre realitate, incapacitate ce îi

adultera gândirea. În consecință, era obligat să se limiteze la imagini vizuale, să își anatemizeze imaginația. După cum vom vedea, identificarea gândirii cu viziunea aruncă o lumină surprinzătoare asupra personalității lui Freud și a întregii psihanalize. Această particularitate a viziunii este un fel de cheie ce ne va permite să intrăm în intimitatea gândurilor sale.

De regulă, autorii buni utilizează cuvinte cu sens precis, bine definit, pentru a furniza explicații clare, judicioase, înțelese de cât mai mulți. În general, limbajul savanților este mai precis decât cel al oamenilor de litere. Fiziologia, Medicina, Psihologia nu admit termeni și fraze ce pot fi interpretate în mod eronat sau personal. Savanți precum Carrel sau Lecomte du Noüy au avut un stil fără fraze echivoce sau ambigui. Felul lor de a scrie a fost simplu, direct, aproape inegalabil. Freud nu vorbește niciodată de realitățile anatomice, organice, fiziologice sau funcționale ale cuvintelor pe care le utilizează, pierzându-se în explicații și înțepenindu-se în demonstrații susceptibile de interpretări diferite. Vom cita un exemplu destul de lung, care prezintă aceste oscilații ale gândirii, dând impresia că este indecis în ce privește scopul urmărit. Pentru Freud, iubirea nu poate fi înțeleasă decât sub aspectul carnal, al coitului. Numai apropierea sexuală este vizibilă. Pentru el, iubirea se rezumă la ceea ce putem observa cu simțurile, adică mângâierile și actul sexual. De aceea, explicațiile lui Freud nu pot fi cu adevărat edificatoare pentru că nu dau seama de realitate, nu au prea mult de-a face cu aceasta.

Iată ce scrie Freud la pagina 36 a cărții sale *Psihologia colectivă și Analiza Eului*:

„Libidoul este un termen împrumutat din teoria afectivității. Prin el desemnăm energia (considerată mărime cantitativă dar nemăsurabilă)”

¹ Această explicație este inutilă. Se știe că emoțiile sunt stări despre care nu putem da măsuri cantitative, ele fiind esențialmente variabile la același om și diferite de la unul la altul. Freud se amuză cu astfel de false explicații, presărate în toate textele sale, cu scopul de a-și atribui autoritatea științifică ce îi lipsește. Se vede că el scrie pentru incompetenții lipsiți de cunoștințe științifice, de cultură. Expresat părintește sau autoritar, după caz, genul acesta de dispreț este cu adevărat odios.

tendințelor asociate cu ceea ce rezumă cuvântul iubire. Nucleul a ceea ce numim iubire este format, natural, din ceea ce în general numim iubirea cântată de poeți, adică iubirea sexuală al cărei ultim termen este constituit de uniunea sexuală². Totuși, nu separăm celelalte varietăți de iubire – iubirea de sine, aceea pe care o nutrim pentru părinți și copii, prietenia, iubirea de oameni în general, nu mai mult decât atașamentul față de obiecte concrete sau idei abstracte. Pentru a justifica extinderea pe care trebuie să o poarte cuvântul iubire, cităm rezultatele ce ne-au fost revelate de cercetarea psihanalitică, anume: toate varietățile iubirii sunt expresii ale unuia și aceluiași ansamblu de tendințe, care, în unele cazuri, invită la uniune sexuală, iar în altele deviază de la acest scop sau împiedică realizarea lui, conservând însă suficient trăsăturile caracteristice naturii lor, așa că nu ne putem înșela asupra identității niciuneia (sacrificiul de sine, căutarea contactului intim).”

Citatul arată că pivotul gândirii freudiene este chiar actul sexual. Cât privește iubirea, putem nota tendințe favorabile sau defavorabile, dar sentimentul iubirii, ca atare, nu poate nici facilita, nici împiedica actul coital. Freud pare să nu cunoască individualitatea, integritatea sentimentală a iubirii. El nu se poate referi la niciuna dintre particularitățile fiziologice care explică tot ce rezidă în iubire ca sentiment. Prost inspirat, grosolan, el încearcă să ne convingă că iubirile de orice fel au o bază energetică, ce vine din coit. În sfârșit, el ne crede inapți să analizăm varietățile de iubire pe care viața ne-a

² Se știe, poeții n-au revendicat niciodată, în fața pornografilor și sexologilor, tristul privilegiu de a descrie coitul. Cu titlu de obsesie, Freud pretinde a-l impune tuturor, acesta fiind motivul pentru care încearcă să ne convingă că poeții l-au considerat leitmotivul activităților lor. Iubirea poetică este compusă din sentimente cu atât mai adevărate, mai atractive, cu cât sunt mai idealiste. O apreciem cu atât mai mult cu cât frumusețile naturii, sentimentele cele mai dulci, tandre și altruiste îi sunt substanța. Pe plan mental, ne delectăm cu răspunsurile pe care le-ar fi rezervat marii poeți ai omenirii unei astfel de aserțiuni. Putem socoti cum ar fi fost tratat psihanalistul pe vremea lui Homer, Dante, André Chénier, Lamartine, Musset sau Victor Hugo, pentru că n-a înțeles lumea frumuseții și a poeziei.

permis să le identificăm și din care am resimțit în noi înșine corespondențele fiziologice ale funcționării lor.

Freud continuă:

„Considerăm că dând cuvântului «iubire» o multiplicitate de semnificații, limbajul a operat o sinteză deplin justificată. Nu putem face mai bine decât să punem această sinteză la baza înțelegerii, a explicațiilor științifice.”

Freud a fost bucuros să prindă din zbor „sinteza” operată de limbaj în ce privește cuvântul iubire. Pentru el însă, deoarece iubirea îmbracă formele activității sexuale și apropierii carnale, aceasta înseamnă discreditarea celor mai nobile și înălțătoare sentimente ale omului: iubirea maternă sau paternă, iubirea filială, iubirea frățească, prietenia, iubirea aproapelui, iubirea patriei, iubirea lui Dumnezeu. În realitate, tot ce a făcut Freud arată disprețul pentru perfecțiunea imaginilor verbale specifice marilor spirite ale omenirii.

Remarcăm intenția lui Freud de a preciza niscaiva „explicații științifice”. O semnalăm, pentru că unii psihanalisti au căutat să evite maestrului critica îndreptățită, ascunzându-i intenția în dosul paravanului psihologiei. Textele freudiene sunt departe de ținuta și nivelul comparativ al tratatelor de Fiziologie sau Medicină. În *Știința contra lui Freud* (cap. VI) vom fi obligați să-l replasăm în terenul pe care nu ar fi trebuit să îl abandoneze niciodată.

Dacă imaginile verbale bine încheigate sunt necesare pentru calitatea unor opere, pentru ținuta lor intelectuală, calitatea stilului, omogenitatea gândirii și teza susținută, exactitatea lor se dovedește la fel de indispensabilă cititorului, pentru urmărirea gândirii autorului. Între sensul imaginilor verbale ale autorului și cele ale cititorului trebuie să existe o concordanță desăvârșită. Trebuie ca stările sentimentale suscitade de cuvinte la unul sau la altul dintre cei doi, să aibă aceeași valoare, să prezinte nuanțe cât mai apropiate, cât mai identice posibil. Cuvintele trebuie să aibă una și aceeași semnificație. În scrierile lui Freud însă, această corespondență este imposibilă. Am văzut acest lucru pentru cazul cuvântului iubire. Lucrul se verifică însă și

pentru cazul imaginilor verbale ce i-au servit să desemneze actul sexual, obiectul constantei sale preocupări.

Evident, dacă în locul cuvântului *iubire* Freud ar fi folosit, în raționamentele și demonstrațiile sale, singurul cuvânt ce corespunde exact gândirii sale (acela de coit), el ar fi provocat astfel nu numai dezgustul cititorului, ci și antagonismul acestuia. Inventatorul psihanalizei nu a avut un scop mai constant decât acela de a influența și convinge cititorul, bombardându-l cu imagini sexuale de toate felurile, rău definite, dar întotdeauna în corespondență cu actul sexual. Pentru a parveni fără a contraria prea tare, el a utilizat termeni improprii, în cadrul cărora chestiunile sexuale dețin un loc mai mult sau mai puțin important. Alese cu bună știință pentru a stârni dorințe și impulsuri sexuale, imaginile verbale freudiene nu suscită aceeași rezonanță în conștiința cititorului. La locul cuvenit vom cita argumentele fiziologice ce motivează această teză. Pentru moment, nu vom da decât o explicație apropiată: când citim o carte, percepem gândirea autorului; continuarea lecturii solicită asentimentul, sau refuzul a ceea ce citim. Această caracteristică a gândirii subconștiente a fost utilizată de Freud pentru a pătrunde în sentimentalitatea cititorilor, sub forma înregistrării tendințelor sexuale variate, ce urmează să se concretizeze invariabil în act sexual.

Oare Freud, în scopul de a surprinde buna credință a cititorului, utilizează deliberat cuvinte diferite pentru desemnarea actului carnal, care nu au exact același sens pentru oamenii obișnuiți și pentru el însuși? Totul ne lasă să presupunem asta.

Locuțiunea favorită freudiană este instinctul sexual. Pentru mulți, substantivul instinct este mai important decât adjectivul sexual. Pe de altă parte, ansamblul acestei imagini verbale este destul de confuz pentru multe spirite. Cei ce-l citesc pe Freud nu caută ei înșiși particularitățile veritabile ce definesc noțiunea de instinct. Vom discuta acest lucru în capitolul Știința contra lui Freud. La locul cuvenit, vom vedea că instinctul sexual nu există la om. Freud a utilizat enorm expresia instinct sexual, fără să îi cunoască semnificația exactă. Pentru cei mai mulți dintre noi, instinctul sexual nu

poate fi mișcarea involuntară căreia îi atribuim lucruri făcute pe negândite. Trezirea dorințelor sau tendințelor mai mult sau mai puțin impulsive, ce pot împinge un subiect la actul sexual, nu poate fi considerată instinct.

Freud a simțit că expresia instinct sexual nu este foarte nimerită, întrucât nu conține suficientă poezie. De aceea, a utilizat încă una, mai acceptabilă, pentru a nu ofensa cititorii, mai ales cititoarele.

Acest cuvânt evocă idealul, poezia. Este vorba de un personaj al Antichității grecești, de zeul iubirii. Desigur, nu este vorba despre Dionisos, bărbosul cu picioare și copite de țap, figură a bestialității sexuale. Este vorba despre un copilăș înaripat, ce mânăiește cu îndemânare săgețile, plantând în inimile oamenilor sentimente irezistibile, o frumusețe de îngerăș, plin de tandrețe, dar foarte îndrăzneț. De fapt, el este fiul Afroditei, zeița frumuseții, iar talia lui mignonă îl indică mai curând ca obiect al mângâierilor voluptoase, nu al actului sexual ca atare. Freud știe că această imagine plină de poezie va naște în spiritul cititorilor nu fizionomia de satir, a lui Dionisos, zeul de care nimfele fug ca de streche. Eros sau Cupidon nu va speria cititoarele, care vor accepta cu ușurință imaginea ce se va fixa în inconștientul lor unde, încet, pe nesimțite, va fi la originea unor lente, discrete și puternice ravagii.

În capitolul „Instincte”, din *Abregé de Psychanalyse*, după ce a vorbit de instinctul sexual, Freud scrie: „*Pentru Eros, instinctul iubirii...*” Această definiție dovedește că Freud și-a fixat ideile în cuvinte cheie, ce încarnează pentru el actul sexual. Cunoscând semnificația dată cuvântului iubire, înțelegem că Eros înseamnă același lucru, plus... tolba cu săgeți. Totuși, acest ultim cuvânt nu îi este suficient și va inventa un altul. „*Toată energia disponibilă a lui Eros, pe care îl vom numi de acum Libido, se găsește deja în eul nediferențiat, servind pentru neutralizarea tendințelor distrugătoare, prezente și ele (pentru desemnarea instinctului energiei de distrugere nu posedăm alt termen, analog celui de Libido).*”

Conform acestui scurt text, libidoul ar fi o energie sexuală ce provine din instinctul de iubire. Întrucât acesta decurge direct din